

**POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE zostavenej k 31. decembru 2023****I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE****1) Základné informácie o účtovnej závierke**

a) Spoločnosť **TTS Martin, s.r.o.**, so sídlom Rakovo 92, 038 42 Rakovo, (ďalej len „účtovná jednotka“) bola založená dňa 23.8.2000 Spoločenskou zmluvou a vznikla zápisom do obchodného registra dňa 1.10.2000. (Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel: Sro, vložka číslo: 12453/L).

Spoločnosť, ako účtovná jednotka, spĺňa veľkostné podmienky na zatriedenie do veľkostnej skupiny – **malá účtovná jednotka**, preto zostavuje účtovnú závierku podľa metodiky pre túto veľkostnú skupinu (Opatrenie č.MF/23378/2014-74 v znení neskorších predpisov).

**b) Opis hospodárskej činnosti - hlavné činnosti**

- výroba elektrických zdrojových agregátov (EZA) a kogeneračných jednotiek (KGJ),
- projektová, inžinierska a stavebná príprava vrátane dodávky a inštalácie EZA a KGJ,
- modernizácia, výroba a dodávka rozvádzačov,
- záručný a pozáručný servis a zmluvná údržba dodaných zariadení.

**2) Dátum schválenia účtovnej závierky za predchádzajúce účtovné obdobie**

Účtovná závierka k 31. decembru 2022, bola schválená rozhodnutím jediného spoločníka dňa 19.5.2023.

**3) Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky**

Účtovná závierka účtovnej jednotky k 31. decembru 2023 je zostavená ako **riadna** účtovná závierka podľa § 17 ods. 6 zákona NR SR č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, za účtovné obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

**4) Údaje o skupine účtovných jednotiek**

Účtovná jednotka je súčasťou skupiny podnikov, ktorá však nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku, lebo táto povinnosť jej nevyplýva z § 6 ods.4 a § 22 Zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, preto že je iba dcérskou účtovnou jednotkou.

**5) Informácia o počte zamestnancov**

| Názov položky                            | 2023 | 2022 |
|------------------------------------------|------|------|
| Priemerný prepočítaný počet zamestnancov | 59   | 43   |

**II. INFORMÁCIE O ORGÁNOCH ÚČTOVNEJ JEDNOTKY**

Konatelia účtovnej jednotky majú príjem za výkon funkcie konateľov. Účtovná jednotka neposkytuje konateľom výhody ako sú poskytnuté pôžičky, záruky alebo iné zabezpečenia v ich prospech a ani iné plnenia na ich súkromné účely, ktoré je potrebné vyúčtovať.

**III. INFORMÁCIE O PRIJATÝCH POSTUPOCH****1) Východiská pre zostavenie účtovnej závierky**

Účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania účtovnej jednotky v jej doterajšej činnosti.

**2) Informácia o aplikácii účtovných zásad a účtovných metód, ktoré sú dôležité na posúdenie majetku, záväzkov, finančnej situácie a výsledku hospodárenia**

Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli účtovnou jednotkou aplikované bez osobitosti.

S cieľom zabezpečiť, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, účtovná jednotka s účinnosťou od 1.1.2023, v zmysle §7 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v platnom znení, zmenila úroveň oceňovania zásob vlastnej výroby, ktoré do 31.12.2022 oceňovala na nákladov úrovni nákladov na priamy materiál. Tieto zásoby sa od 1.1.2023 oceňujú na úrovni priameho materiálu, priamych poddodávok a výrobnéj réžie.

Dôvody na zmenu úrovne oceňovania zásob vlastnej výroby boli:

- nárast technologickej zložitosti výroby v ostatných dvoch rokoch, ktorá vyžaduje zvýšené finančné nároky na kooperáciu s externými dodávateľmi odborných technických a technologických služieb,
- absolútny aj relatívny výrazný nárast nákladov na výrobnú réžiu v ostatných dvoch rokoch.

Zmenou úrovne oceňovania zásob vlastnej výroby sa účtovná hodnota zásob vlastnej výroby účtovnej jednotky k 1.1.2023 zvýšila o 148 824 €.

- 3) Informácie o charaktere a účele transakcií, ktoré sa neuvádzajú v súvahe,** pričom sa uvádza finančný vplyv týchto transakcií na účtovnú jednotku, ak sú riziká alebo prínosy vyplývajúce z týchto transakcií významné a ak uvedenie týchto rizík alebo prínosov je potrebné na účely posúdenia finančnej situácie účtovnej jednotky.

*V priebehu účtovného obdobia nenastali v účtovnej jednotke žiadne transakcie, ktorých výsledok sa neuvádza v súvahe a ktorých vplyv na účtovnú jednotku by bolo potrebné uviesť, na účely posúdenia finančnej situácie účtovnej jednotky, v poznámkach.*

- 4) Spôsob a určenie ocenenia majetku a záväzkov vrátane rozhodujúcich účtovných odhadov a predpokladov pri zachovaní zásady významnosti**

**a) spôsob ocenenie majetku**

**a1. Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok – oceňovanie a odpisovanie**

*Dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok je ocenený v historickej obstarávacej cene zníženej o oprávky. Obstarávacia cena zahŕňa cenu obstarania a ostatné náklady súvisiace s obstaraním, napr. dopravné. Náklady na modernizáciu a rekonštrukciu sú súčasťou technického zhodnotenia. Náklady na opravy a údržbu sú obsahom Výkazu ziskov a strát, teda výsledku hospodárenia.*

**Dlhodobý hmotný majetok (DHM) obstaraný kúpou** bol oceňovaný :

- a) obstarávacou cenou, t.j. cenou obstarania vrátane výdavkov spojených s obstaraním majetku (projektové práce, dopravné, clo, montážne práce).
- b) cenou obstarania v tých prípadoch, keď bol majetok zakúpený bez nákladov súvisiacich s jeho obstaraním (dopravné náklady hradil dodávateľ).

*Dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou* bol oceňovaný vlastnými nákladmi, t.j. všetky priame náklady a časť nepriamych nákladov - výrobná réžia. V roku 2023 bol vlastnou činnosťou vytvorený dlhodobý hmotný majetok v sume 68 020 € a v roku 2022 v sume 15 242 €.

*Odpisy dlhodobého hmotného majetku sú stanovené vychádzajúc z doby jeho životnosti stanovenej rozhodnutím účtovnej jednotky. Odpisovať sa začína v mesiaci uvedenia dlhodobého majetku do používania.*

*Dlhodobý hmotný majetok s obstarávacou cenou do 1 700 € sa pri jeho vydaní účtuje priamo do spotreby a ďalej sa sleduje v operatívnej evidencii.*

**Spôsob odpisovania dlhodobého hmotného majetku:**

| skupina dlhodobého hmotného majetku | predpokladaná doba používania | metóda odpisovania | spôsob odpisovania |
|-------------------------------------|-------------------------------|--------------------|--------------------|
| Stavby                              | 12 až 40 rokov                | časová             | rovnomerný         |
| Stroje, prístroje a zariadenia      | 4 až 12 rokov                 | časová             | rovnomerný         |
| Dopravné prostriedky                | 4 až 6 rokov                  | časová             | rovnomerný         |

*Ako o dlhodobom nehmotnom majetku účtovná jednotka účtuje o:*

- a) o aktivovaných nákladoch na vývoj, ktoré predstavujú technický úžitkový vzor vytvorený vlastnou činnosťou v roku 2015 pre potreby účtovnej jednotky. Úžitkový vzor je ocenený na úrovni vlastných nákladov, v súlade so zákonom č.431/2002 Z.z. o účtovníctve, a to v zmysle § 25 ods.1 písm.b) bod 3 tohto zákona,
- b) o softvéri na sledovanie a riadenie výroby a skladového hospodárstva, ktorý účtovná jednotka nadobudla odplatne a je ocenený v cene obstarania.

**Spôsob odpisovania dlhodobého nehmotného majetku**

| položka dlhodobého nehmotného majetku | predpokladaná doba používania | metóda odpisovania | spôsob odpisovania |
|---------------------------------------|-------------------------------|--------------------|--------------------|
| Úžitkový vzor                         | 5 rokov                       | výkonová           | nerovnomerný       |
| Softvér                               | 6                             | časová             | rovnomerný         |

**a2. Zásoby**

- a2a) Zásoby nakupované** sa oceňujú obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním. Úroky z cudzích zdrojov nie sú súčasťou obstarávacej ceny. Nakupované zásoby sú oceňované pri ich úbytku váženým aritmetickým priemerom. Priamo do spotreby sa účtujú kancelárske potreby, pohonné hmoty čerpané do nádrží motorových vozidiel a drobný režijný materiál nakupovaný pre kancelárie, ak sú náplne do tlačiarne a faxov a pod.

**a2b) Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou**

Zásoby vytvorené vlastnou činnosťou - nedokončená výroba, polotovary a výrobky, účtovná jednotka oceňuje na úrovni vlastných nákladov.

Vlastnými nákladmi sa rozumie priame náklady vynaložené na ich výrobu - priamy materiál a priame služby (externé poddodávky) a časť nepriamych nákladov, ktoré sa k tejto činnosti vzťahujú - plánovaná výrobná réžia. Odbytové náklady nie sú súčasťou vlastných nákladov a ani úroky z cudzích zdrojov.

Vlastnými nákladmi sa rozumie výška skutočných priamych nákladov, ktoré boli stanovené v konkrétnych technických, technologických a ekonomických podmienkach určených technickou prípravou výroby.

Výšku plánovaných nepriamych nákladov - výrobnéj réžie, účtovná jednotka v priebehu účtovného obdobia sleduje a vyhodnocuje ju vo vzťahu ku skutočnej úrovni výrobnéj réžie. Ak odchýlka skutočnej výrobnéj réžie presiahne hranicu 10 % (vzrastie, klesne) oproti plánovanej výrobnéj réžii, účtovná jednotka vykoná k 31.12. úpravu hodnoty výrobnéj réžie v ocenení zásob vlastnej výroby. V priebehu roka 2023 nenastali takéto skutočnosti a ocenenie zásob vlastnej výroby sa k 31.12.2023 nemenilo.

**a2c) Zákazková výroba**

Ako o zákazkovej výrobe, spĺňajúcej podmienky uvedené v § 30 Postupov účtovania..., účtovná jednotka od roku 2022 účtuje o dvoch dlhodobých zákazkách na výkon servisu a opráv zariadení kogeneračného zdroja pre MH Teplárenský holding, a. s., Bratislava. Rozpočítované zmluvné výnosy týchto zákaziek, podľa uzavretých Zmlúv o dielo s objednávateľom, predstavujú spolu 7 626 488 € a neboli v roku 2023 zmenené. Realizácia zákaziek bola zahájená v 07/2022 a predpokladaná doba trvania zákazky je 38 mesiacov. Stupeň dokončenia zákazky sa v účtovnej závierke účtovnej jednotky určuje pomerom skutočne vynaložených nákladov na zákazku od jej zahájenia do konca účtovného obdobia a rozpočítaných celkových nákladov na zákazku.

**a3. Pohľadávky**

Pohľadávky sa pri ich vzniku oceňujú ich menovitou hodnotou; postúpené pohľadávky sa oceňujú obstarávacou cenou, vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním. Toto ocenenie sa znižuje opravnými položkami vo výške predpokladaného rizika neuhradenia týchto pohľadávok. Ku dňu účtovnej závierky sa pohľadávky v cudzej mene prepočítavajú kurzom NBS (ECB) ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

**a4. Krátkodobý finančný majetok**

Krátkodobý finančný majetok - len peňažné prostriedky v pokladni, ceniny a peniaze na bankových účtoch, oceňuje účtovná jednotka v nominálnej hodnote tohto majetku. Ku dňu účtovnej závierky sa finančný majetok v cudzej mene prepočíta kurzom NBS (ECB) ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

**a5. Náklady budúcich období a príjmy budúcich období**

Náklady budúcich období a príjmy budúcich období sa oceňujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

**b) Spôsob ocenenia záväzkov****b1. Rezervy**

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou, tvoria sa na krytie známych rizík alebo strát z podnikania. Oceňujú sa v očakávanej výške záväzku. Ako o dlhodobých rezervách účtuje účtovná jednotka o rezervách na náklady na reklamácie počas zmluvne dohodnutej záručnej doby. Ocenenie tejto rezervy je v sume súčinu tržieb z predaja výrobkov a servisných služieb za bežné účtovné obdobie a percentuálneho podielu nákladov na reklamácie v ostatných dvoch predchádzajúcich účtovných obdobiach, zvýšeného o odhad inflácie v nasledujúcich dvoch účtovných obdobiach.

**b2. Záväzky, pôžičky, úvery, zmenky, dlhopisy**

Záväzky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Záväzky pri ich prevzatí sa oceňujú obstarávacou cenou. Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke v tomto zistenom ocenení. Ku dňu účtovnej závierky sa záväzky v cudzej mene prepočítavajú kurzom NBS (ECB) ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

**b3. Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období**

Výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sa vykazujú vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím. Účtovná jednotka vykázala k 31.12.2023, aj k 31.12.2022, výdavky a výnosy budúcich období v nevýznamnej sume.

**b4. Prenajatý majetok a majetok obstaraný na základe zmluvy o kúpe prenajíateľa veci**

Účtovná jednotka využíva v roku 2023 majetok obstaraný siedmimi Zmluvami o finančnom prenájme s právom kúpy prenajíateľa veci. Tento majetok je v Súvahe ocenený v cene istiny, vrátane kúpnej ceny. Záväzky zo Zmlúv o finančnom prenájme sú v účtovnej závierke k 31.12.2023 ocenené na úrovni ostávajúcich splátok istiny od 01.01.2024 a v Súvahe sú vykázané v rámci riadku 115, ako „iné dlhodobé záväzky“ a na riadku 135, ako „iné záväzky“.

**b5. Odložené dane**

Odložené dane (odložená daňová pohľadávka a odložený daňový záväzok) sa vzťahujú na:

- a) dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku (dlhodobý hmotný majetok a pohľadávky), účtovnou hodnotou záväzkov vykázanou v súvahe a ich daňovou základňou (nedaňové rezervy a neuhradené záväzky),
- b) možnosti previesť nevyužitú daňovú odpočty a iné daňové nároky do budúcich období (daňové straty).

Odložené dane oceňuje účtovná jednotka v sume násobku splatnej dane pre nasledujúce zdaňovacie obdobie a základne pre výpočet odloženej dane.

**c) určenie odhadu zníženia hodnoty majetku a tvorba opravnej položky k majetku**

O trvalom znížení hodnoty majetku, okrem odpisov dlhodobého majetku, nebolo v roku 2023 účtované, lebo na to neboli vecné dôvody. Prechodné zníženie hodnoty pohľadávok z obchodného styku je účtované formou opravnej položky stanovené odhadom rizika, že dlžník pohľadávku, alebo jej časť, neuhradí.

**d) informácia o poskytnutých dotáciách a finančných príspevkoch**

Účtovnej jednotke bol v roku 2023 poskytnutý nenávratný finančný príspevok od Štátneho inštitútu odborného vzdelávania na podporu duálneho vzdelávania v sume 9 000 € a v roku 2022 v sume 7 000 €.

**5) údaje o oprave významných chýb minulých účtovných období**

Účtovná jednotka v roku 2023 neúčtovala o oprave významných účtovných nesprávností minulých rokov na účet vlastného imania.

V roku 2022 účtovala účtovná jednotka o významných opravách chýb minulých účtovných období, v súvislosti so zásobami materiálu, v celkovej sume 339 558 €.

**IV. INFORMÁCIE, KTORÉ VYSVETĽUJÚ A DOPLŇAJÚ SÚVAHU A VÝKAZ ZISKOV A STRÁT**

- 1) Informácie o dlhodobom nehmotnom majetku, ktorým je goodwill alebo záporný goodwill Účtovná jednotka nemá majetok, ktorým je goodwill, alebo záporný goodwill.
- 2) Informácia o významných položkách derivátov, majetku a záväzkoch zabezpečených derivátmi Účtovná jednotka nemá finančné nástroje, ktorými sú deriváty a nemá majetok, ani záväzky, ktoré sú zabezpečené derivátmi.
- 3) Informácie o záväzkoch so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov a ich zabezpečení Účtovná jednotka má dlhodobé záväzky, ale ich zostatková doba splatnosti je kratšia ako päť rokov od dátumu zostavenia účtovnej závierky.
- 4) Informácie o sume a dôvodoch vzniku jednotlivých položiek nákladov alebo výnosov, ktoré majú výnimočný rozsah alebo výskyt Účtovnej jednotke v účtovnom období roku 2023, ani v roku 2022, nevznikli žiadne náklady ani výnosy, ktoré majú výnimočný rozsah alebo výskyt.

**V. INFORMÁCIE O INÝCH AKTÍVACH A INÝCH PASÍVACH****1a) Informácie o podmienenom majetku**

| Druh podmieneného majetku        | Bežné účtovné obdobie (rok 2023) | Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie |
|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------------------------|
| Práva zo servisných zmlúv        | n                                | n                                            |
| Práva z aktívnych súdnych sporov | 0                                | 210 328                                      |
| Iné práva                        | n                                | n                                            |

Účtovná jednotka má uzavretých viac servisných zmlúv na viacročný pozáručný servis dodávok svojich výrobkov a vybraných služieb, ale sumu budúcich tržieb z týchto servisných zmlúv nevie účtovná jednotka spoľahlivo kvantifikovať.

**1b) Informácie o podmienených záväzkoch**

Účtovná jednotka nemá k 31.12.2023 žiadne podmienené záväzky.

**2) Významné položky ostatných finančných povinností, ktoré sa neuvádzajú v účtovných výkazoch**

Účtovná jednotka nemá ku dňu zostavenia účtovnej závierky žiadne významné položky finančných povinností, ktoré sa neuvádzajú v účtovných výkazoch.

**3) Informácie o skutočnostiach sledovaných na podsúvahových účtoch****a) Najatý majetok** (Účtovná jednotka ako nájomca)

Účtovná jednotka, ako nájomca, využívala v roku 2023 a v roku 2022 len nebytové priestory, fľaše na technické plyny a pracovné náradie, pričom tento nájom bol krátkodobý a príležitostný. Náklady na nájomné sú dlhodobo nevýznamné, keď predstavujú iba necelých 0,5% celkových nákladov.

**b) Prenajatý majetok** (Účtovná jednotka ako prenajímateľ)

Účtovná jednotka, ako prenajímateľ, prenajíma časť svojich nebytových priestorov v prevádzkovej budove v Rakove, v rozsahu 367 m<sup>2</sup>, tretím osobám.

**c) Ostatné podsúvahové položky**

| Názov položky                                                                        | Bežné účtovné obdobie<br>(rok 2023) | Bezprostredne predchádzajúce<br>účtovné obdobie |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Odpísané pohľadávky                                                                  | 0                                   | 49 175                                          |
| Odpísané záväzky                                                                     | 0                                   | 12                                              |
| Záväzky z leasingu k ultimu roka celkom (s úrokmi,<br>s nákladmi na poistné a s DPH) | 139 302                             | 108 449                                         |

**VI. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA**

Po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (k 31.12.2023), do dňa zostavenia účtovnej uzávierky účtovnej jednotky, nenastali žiadne udalosti, ktoré by mali vplyv na zobrazenie skutočnosti v oblasti aktív, pasív, zníženia (zvýšenia) vlastného imania účtovnej jednotky a nenastali žiadne významné udalosti, ktoré by vyžadovali úpravu v účtovnej závierke zostavenej ku dňu 31.12.2023.